

Bilanțul admiterii-2007 – pozitiv

În ședința din 25 septembrie 2007 **Senatul UTM** a analizat bilanțul admiterii-2007. O largă informație a prezentat dl **Ion Bostan**, rectorul UTM, academician AȘM. D-sa a făcut o foarte scrupuloasă expunere, cu multe cifre concludente, care au demonstrat că planul de admitere pentru 2007 a fost îndeplinit la toate cele 57 de specialități. La UTM au fost înmatriculați 4573 de studenți. Dacă e să raportăm această cifră la numărul studenților înmatriculați în toate instituțiile de învățământ superior din RM, vom constata că **fiecare al 4-lea student** a fost înmatriculat la UTM.

Interesul pentru studii la Universitatea Tehnică a Moldovei continuă a fi înalt. Au fost depuse 8937 de cereri pentru 1510 locuri cu finanțare de la bugetul de stat. Deci concursul a fost impunător.

Acest interes major demonstrează că studiile la UTM au calitate bună, fapt ce oferă siguranță profesională pentru viitorul specialistului.

Pe de altă parte, Comisia de Admitere, Decanatul pentru formarea contingentului de studenți (decan – dl **I. Negru**, conf., dr.), serviciile respective ale UTM au susținut la nivelul convenit munca de orientare profesională în rândul tineretului școlar preuniversitar. În sate și orașe au fost organizate regulat întâlniri ale profesorilor UTM cu elevii din clasele absolvente ale liceelor, școlilor medii de cultură generală, colegiilor. În 8 ziare republicane s-au publicat avize promoționale.

La posturile de radio „Moldova 1” și „Antena C” s-au difuzat 217 spoturi publicitare. La postul de televiziune „EU TV” s-au difuzat 8 spoturi și o întâlnire promoțională interactivă cu reprezentanții UTM. Ziarul UTM „Mesager Universitar” a apărut integral-promoțional, inclusiv un număr color, în lunile martie și iunie 2007, cu tiraje mari a câte 3 mii și, respectiv, 5 mii de exemplare.

Au fost renovate panourile din fața blocului central al UTM, organizate alte panouri la facultăți etc.

Astăzi UTM are un efectiv solid de **22 de mii de studenți** și cu acest indice se află pe locul I în RM.

M Încearcă să privești cum vine viața,
O nu cum se duce.
T Pentru oameni nu e cel mai bun lucru
O să li se îplinească toate dorințele.
„Dacă vrei să schimbi lumea, începe cu tine”.
(Sei Shonagon)

Pe baza informației prezentate de către dl **Ion Bostan**, rectorul UTM, **Senatul** a adoptat o amplă hotărâre.

Hotărârea apreciază întreaga și rodnică activitate a Comisiei de Admitere-2007.

În continuare, hotărârea cere să se intervină la Ministerul Educației și Tineretului cu următoarele propuneri:

– Regulamentul de admitere pentru

rea de către candidați a actelor de înscriere la studii;

– actele normative privind admiterea vor fi definitive și puse la dispoziția Comisiilor de Admitere cu cel puțin o lună înainte de startul admiterii;

– a se prevedea în Regulament o probă de concurs determinată de **Senatul** instituției respective pentru toate categoriile de candidați, astfel ca să fie respectat dreptul instituției de învățământ superior la selectarea viitorilor săi studenți;

– a se reveni asupra logicii de înscriere la concurs la trei specialități, deoarece alegerea viitoarei profesii devine o loterie, se produce inconștient;

– a se redacta în Regulament cu o mai mare precizie prevederile referitoare la înmatricularea candidaților cu diplome de la diferite Olimpiade științifice etc.

Senatul UTM cere Comisiei de Admitere să elaboreze un plan de măsuri adecvate în vederea modernizării activității sale ulterioare.

* * *

Senatul UTM a supus analizei și o a doua chestiune, foarte importantă în viața universitară – „Probleme sociale ale tineretului studios: cazare, alimentare, agrement și sport”. Au informat: dl **D. Ungureanu**, prorector, conf., dr., dl **P. Spânu**, prorector, dl **P. Rusnac**, șeful Catedrei de Educație Fizică, prof. univ., dr.

La Consiliul de Administrație

La lucru peste hotare (vara în vacanță): da sau nu?

Noul fenomen apărut acum câțiva timp în masele de studenți – vara la lucru în străinătate (în teme, în SUA) – pune probleme noi în fața **Consiliului de Administrație** a universității. Faptul a fost dezbătut în ședința din 17 septembrie 2007.

Unii studenți abuzează. Pleacă înaintea de sesiunea de examene și vin mai târziu de începutul studiilor la 1 septembrie, aflându-se peste hotare pe parcursul lunilor mai (jumătate), iunie, iulie, august, septembrie (jumătate). Pentru a ajunge în SUA la locul de muncă, fiecare student cheltuiește circa 2 mii de dolari. Deci ca să-și acopere cheltuielile, dar și să câștige ceva în plus, ei se văd nevoiți să lucreze acolo, în SUA, mai mult de 2 luni: 3 sau chiar 4. Altfel nu are rost. Lucrul acesta pare a fi de înțeles.

Pe de altă parte, însă, studentul e student, el poate să facă asemenea deplasări fără a dăuna procesului de studii. Chiar dacă pleacă ceva mai înainte, el trebuie să susțină mai întâi examenele, colocviile, iar acest lucru îl pot face doar studenții care învață bine, cu sârg. **Consiliul de Administrație** al UTM a formulat poziția sa în subiectul dat în felul următor:

● da, studenții pot pleca la lucru peste hotare în timpul vacanței de vară. Dar numai studenții care reușesc la învățătură. Sigur că aceste deplasări au și un aspect pozitiv în sensul că astfel studenții au posibilitatea să „mai vadă lumea”, să învețe limbi străine, în special, engleza.

● dar nu orice lucru este indicat în acest sens. El trebuie să aibă un caracter apropiat de ceea ce se numește „practica de producție”. În cazul în care studentul

poate face sau a făcut deja practica aici pe loc, în republică, el desigur că poate pleca în străinătate pentru a lucra și într-un alt domeniu.

● studenții care învață slab, au restanțe, nu au voie să plece, iar dacă abuzează și totuși pleacă, ei vor trebui să repete fie semestrul, fie întreg anul de studii, în funcție de restanțe. În caz contrar asemenea studenți vor fi exmatriculați, conform regulilor general-obligatorii pentru toți studenții.

În vara anului 2007 au lucrat peste hotare 395 de studenți de la UTM. Numărul nu este prea mare în raport cu masa zecilor de mii de la noi. Însă în vara anului 2008, precum se prevede, studenții doritori de a se deplasa la lucru în SUA și alte țări vor fi mai mulți. Deci toți trebuie să știe că permisiunile se obțin la decanate și atare permisiuni vor fi date doar pe baza reușitei la învățătură. Se va lua în calcul și caracterul lucrului, astfel ca acesta să fie în majoritatea cazurilor și o bună practică profesională.

Sondajele pot naște disensiuni?

Subiectul nr. 2 de pe ordinea de zi a **Consiliului** din 17 septembrie a supus analizei rezultatele sondajului „Opinii ale absolvenților UTM, promoția-2007”. Raportul a fost susținut de către dl **Andrei Chiciuc**, șeful Departamentului de Management al Calității al UTM.

Trebuie să subliniem că sondajele realizate de acest departament sunt efectuate te-

Continuare în pag. 5

Fără BAC nu poți fi student

Se știe că în toate țările Occidentului nu poți studia la facultate dacă nu ai actul de absolvire a liceului – diploma de bacalaureat.

La noi este o perioadă de tranziție – de la școlile medii de cultură generală (11 clase), care nu aveau BAC-ul, la liceele cu BAC (12 clase). În această perioadă de tranziție la studii universitare au fost admiși și absolvenții școlilor medii de cultură generală (11 clase), acești studenți urmând anul al 12-lea liceal deja în cadrul UTM, astfel ca să aibă și BAC-ul.

Deci acești studenți sunt obligați să susțină examenele de bacalaureat, în caz contrar ei nu pot să-și continue studiile universitare, deoarece fără BAC în final nu mai este recunoscută nici diploma de licență.

Deci BAC-ul este obligator pentru toți studenții.

În sesiunea din iunie 2007 a examenelor de bacalaureat la UTM au participat 1459 de candidați (studenți ai anului I liceal). Au fost promovați, deci au susținut cu succes mult râvnitele examene de BAC 1139. Ceilalți 320 nu au luat BAC-ul. Potrivit unui ordin al Ministerului Educației și Tineretului al RM, mai există o șansă pentru cei care au căzut la prima sesiune – sesiunea repetată/amânată. La UTM aceasta a avut loc în luna iulie 2007. Au participat 354 de candidați, dintre care au susținut BAC-ul 227. Cei care nu au susținut – în număr de 127, potrivit ordinului ministerului de resort, urmează a fi exmatriculați.

Asta e. Fără BAC nu poți fi student.

Conferințe internaționale

Promovarea tehnologiilor italiene în Republica Moldova

Eveniment rar organizat în incinta UTM, iar, precum a scris și presa republicană, rar și în RM în general. La 7 septembrie în sala de festivități a UTM la tribună au vorbit rând pe rând cercetători din Italia (traducerea a fost sincronă), care au informat profesorii, aspiranții, studenții noștri, precum și cercetători de la AȘM, de la alte universități și centre de tehnologii din republică.

Este știut faptul că noi dorim și avem și potențe științifice destul de pronunțate pentru a dezvolta o activitate din ce în ce mai largă anume pe câmpul tehnologiilor, a transferului de tehnologii. În acest sens deci conferința aceasta ne-a căzut tocmai bine. Inițiativa organizării conferinței este bilaterală – din partea Moldovei UTM, în particular prorectorul pentru cercetarea științifică, dl **Valerian Dorogan**, prof. univ., dr. hab., și Departamentul Investigații științifice și dezvoltare tehnologică (șef – dl **Tudor Stanciu**, conf., dr.), precum și Instituția pentru susținerea producătorilor industriali din RM „Vest-Est” / Proiectul „DESK-Moldova”; din partea italiană – Asociația pentru cercetare și dezvoltare „ASSORICERCA” de la Ministerul italian al Universităților și Cercetărilor.

Ce prezintă în sine această Asociație pentru Cercetare și Dezvoltare din Italia – „ASSORICERCA” (l'Associazione per la Ricerca e Sviluppo)? După cum a explicat dl **Luigi Neri**, președintele „ASSORICERCA”, această asociație cuprinde un șir de laboratoare profesionale care efectuează cercetări

înalt calificate, și anume cercetări de ordin tehnologic, oferind atare tehnologii întreprinderilor interesate de reînnoirea produselor și proceselor de lucru.

Altfel spus, laboratoarele din cadrul „ASSORICERCA” sunt de fapt niște întreprinderi tehnologice care preiau sau ajustează elaborările teoretice din mediul academic-universitar și le transformă succesiv în aplicații practice utile progresului social. Precum se înțelege, laboratoarele acestea, fiind o verigă intermediară între știința teoretică și practica industrială, împing mereu în sus pe scara perfecționării diferite produse și procese industriale, astfel ca acestea să țină piept pe piața concurențială acum din ce în ce mai globalizată. Și logica acestei verigi intermediare, pe care a născut-o apriga concurență pe linia perfecționării neabătute a produselor pentru a cuceri piața este înțeleasă. Doar savantul care cercetează știința de bază nu are timp și chiar nici cunoștințe de a se ocupa și de implementare, de tehnologie, iar, de cealaltă parte, practicianul nu știe în amănunte cum să implementeze, cum să găsească tehnologiile potrivite. Deci tocmai atare laboratoare de cercetări și oferte tehnologice vin să pună „podul”.

Oare nu este tocmai ceea ce ne dorim și noi în tânărlu nostru stat: produsele noastre să fie competitive pe piața atât de evoluată, așa zice pretențioasă, a țărilor industrial dezvoltate? E clar că avem nevoie și noi ca de aer de o asemenea verigă, care să cerceteze și să ofere tehnologii, sau să folosim în co-

mun serviciile oferite de verigile respective din țările străine, în cazul dat din Italia. Laboratoarele italiene din această verigă elaborează și oferă tehnologii în diferite domenii, iar la conferința dată au fost expuse comunicări privind „Tehnologiile informaționale”, „Aspectele medico-sanitare”, „Sistemele de videocontrol”. Vom cita aici câteva din comunicările domnilor din Italia, astfel ca cititorul să-și poată da seama întrucâtva de domeniul examinat și direcția de cercetare tehnologică:

– „Parteneriatul în proiectarea și realizarea produselor software: procesele de internaționalizare”;

– „Tehnologiile wireless pentru monitorizarea proprietății întreprinderii”;

– „Sisteme avansate pentru videocontrol: antiincendiar, antifurt, acces în localuri industriale, civile și comerciale”;

– „Dezvoltarea și validarea preclinică a noilor abordări moleculare pentru tratarea pacienților specifici cu patologii neoplastice”;

– „Alimente fortificante – o nouă abordare în dietologia pacienților cu necesități alimentare specifice” etc.

Conferința a fost dublată și de un Workshop-seminar, atelier cu participarea companiilor din Moldova și Italia. Aici s-au legat diferite proiecte de viitoare colaborări, s-au evidențiat subiectele ce interesează pe diferiți cercetători întru posibilele acțiuni concrete de implementare a anumitor tehnologii în Moldova, Italia sau în țări terțe.

De exemplu, dnii **Pavel Tatarov**, șeful Catedrei „Tehnologia conservării”, prof. univ., dr. hab., **Jorj Ciumac**, directorul Filiei Francofone „Tehnologii alimentare”, conf., dr. de la Facultatea de Tehnologie și Management în Industria Alimentară, împreună cu mai mulți lectori din aceste structuri didactice și de cercetare au întreținut un dialog extins cu dl **Luigi Neri**, directorul unui laborator din cadrul Asociației italiene amintite, profilat pe tehnologii alimentare. S-au găsit anumite idei tangențiale care în viitor ar putea să se materializeze în tehnologii noi interesând industria respectivă atât în Moldova, cât și în Italia, dar posibil și în țările terțe.

Într-un cuvânt, conferința dată s-a constituit într-un succes cu promisiuni bune ale viitorului.

Cunoscuta Conferință internațională biennială „SIELMEN” („Sisteme electromecanice și electroenergetice”) s-a desfășurat în zilele de 4-6 octombrie la Chișinău în mod tradițional deja al 10-lea an.

Dl **Ion Stratan**, decanul Facultății de Energetică, UTM, amfitrionul și moderatorul ședinței de deschidere, a prezentat universitățile participante și s-a văzut că reprezentativitatea comunității științifice de domeniu din România și Republica Moldova este impresionantă: Universitatea din Craiova, Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi”, Iași, Universitatea Tehnică a Moldovei – acestea trei sunt fondatoarele „SIELMEN”-ului; apoi Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Universitatea „Politehnică”, București, Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați, Universitatea Tehnică din Timișoara.

În cuvântul inaugural, dl **Ion Bostan**, rectorul UTM, academician AȘM, a evidențiat semnificația permanentizării „SIELMEN”-ului anume la Universitatea Tehnică a Moldovei. Acest fapt divulgă o calitate bună a cercetărilor și la UTM în domeniile energeticii și electromecanicii, atât de importante pentru dezvoltarea economică a oricărei țări.

Conferința a lucrat în 8 secții, unde s-au prezentat peste 200 de comunicări tehnico-științifice în electromecanica și energetica modernă, inclusiv în domenii noi, cum ar

fi electronica de putere, mecanotronics, fiabilitatea etc.

Prin intermediul unor asemenea conferințe profesorii și cercetătorii din RM au mai multe posibilități de a se asocia cu colegii lor din România – țară membră a UE – în realizarea diferitelor proiecte științifice finanțate de Uniunea Europeană.

Aceste manifestări științifice oferă posibilități mai largi pentru cadrele didactice de a-și publica rezultatele cercetărilor lor și astfel a avansa pe scara valorilor profesionale, iar, implicit, a ridica nivelul de calitate a predării în aulele universitare.

Republica Moldova este țară semnatară a Procesului de la Bologna, acesta prevăzând crearea unui Spațiu European Unic Universitar. Or, aceasta înseamnă desigur angajare într-o competiție serioasă științifico-didactică. Mână în mână cu frații noștri români, prin asemenea conferințe de reper Republica Moldova va fi în stare să facă față noilor exigențe la calitatea studiilor și cercetărilor.

„SIELMEN-2007”, (ediția a VI-ea)

Dl **Ion Bostan** a exprimat mulțumiri colegilor români pentru cooperarea manifestată în atare conferințe de nivel autentic internațional, fapt foarte important pentru UTM, pentru Republica Moldova în ansamblu. D-sa a exprimat mulțumiri și celor trei catedre de profil de la Chișinău, Iași, Craiova, care prin inițiativa șefilor lor, dl **Tudor Ambros**, prof. univ., ing., **Lorin Cantemir**, prof. univ., ing., **Aurel Câmpeanu**, prof. univ., ing., care au pus începutul fericit acum 10 ani la instituirea „SIELMEN”-ului biennial cu „sediul” la Chișinău.

Cuvinte calde în deschiderea Conferinței

„SIELMEN”-2007 au mai rostit: dl **Alexandru Bitoleanu**, decanul Facultății craiovene de Inginerie în Electromecanică, Mediu și Informatică Industrială, dl **Aurel Câmpeanu**, profesor la aceeași facultate craioveană, dl **Dorin Lucache**, profesor la UT „Gheorghe Asachi” din Iași, dna **Brândușa Pantelimon**, profesor, dr. ing. la Universitatea „Politehnică” din București, dl **Vasile Iancu**, profesor la Universitatea Cluj-Napoca, dl **Octavian Broscan**, profesor la Universitatea „Politehnică” din Timișoara, dl **Ion Băncilă**, profesor la Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, dl **Marcel Istrati**, profesor la UT „Gheorghe Asachi” din Iași, dl **Vitalie Postolati**, AȘM.

La sesiunea în plen au fost prezentate trei comunicări: „Electromecanica cosmică” – **Tudor Ambros**, prof. univ., ing., UTM; „Teoria puterii aparente complexe instantanee” – **Alexandru Bitoleanu**, prof. univ., ing., **Mihaela Popescu**, **Mihai Linca**, Universitatea din Craiova; „Sistem instituțional de management al calității” – **Petru Todos**, prof. univ., ing., **Andrei Chiciuc**, conf., dr., **Jorj Ciumac**, conf., dr., **Stela Țicul**, UTM.

Tehnologii în construcția de mașini

La fiecare doi ani se organizează alternativ, la Chișinău și la Iași, la universitățile tehnice respective, conferințe internaționale cu genericul „Tehnologii Moderne. Calitate. Restructurare”.

Anii impari revin Chișinăului și deci Catedra „Tehnologia construcțiilor de mașini” de la FIMCM, în frunte cu șeful ei, dl **Sergiu Mazuru**, conf., dr., a avut multe de pus la cale, achitându-se, s-o spunem subliniat, pe deplin de misiunea dată.

Deși organizatori sunt doar doi – UTM și UT „Gheorghe Asachi” din Iași – la aceste conferințe își fac cu interes prezența cercetă-

tori, profesori universitari, doctoranzi din diferite țări ale lumii. Anul acesta, de exemplu, au participat cu diferite comunicări savanți din 17 țări ale Europei și Americii.

După cum ne-a relatat dl **Mazuru**, ca o trăsătură caracteristică a conferinței de la Chișinău – UTM, desfășurată la începutul lui iunie 2007, ar fi interesul mult mai pronunțat al oamenilor de la producție din Moldova față de tot ceea ce apare nou în cercetările privind tehnologiile și construcțiile de mașini. La conferință au venit mulți șefi de secții, ingineri de la întreprinderi pentru a asculta și a întreba cercetătorii: ce este nou în do-

meniu, în ce direcții se dezvoltă industria în alte țări? Economia concurențială te obligă să perfecționezi continuu producția, altfel... falimentezi!

Participanții la conferință au demonstrat softurile care se folosesc acum pentru proiectare, utilizează noi, în ce domenii se cercetează în mod deosebit etc. Se mărește aria de aplicare a softurilor, iar, pe de altă parte, softurile însele apar în versiuni noi și acest fapt interesează tot mai mult lumea științifică, precum și industria, deoarece ajută foarte mult la progresul proiectărilor.

În subiectul pregătirii tinerilor ingineri, dl

Mazuru ne-a spus că absolvenții noștri sunt foarte buni, de aceea ceruți la firme nu numai în Moldova, dar și în România, Slovenia, Cehia, Olanda, Germania, Franța, Rusia, Ucraina etc. Dl **Mazuru** spune nu fără mândrie că deja au trecut 5 ediții ale acestei importante conferințe și toate organizate de catedra pe care o conduce – „Tehnologia construcțiilor de mașini”. Este o muncă voluminoasă, căci e vorba de editarea a 4 volume de rezumat, pe care trebuie să le primești, să pregătești pentru multe comunicări în engleză slaiduri în limba română, astfel ca audienții să înțeleagă ce raportează la tribună cutare sau cutare cercetător. Publicarea în atare volume este o ocazie fericită pentru creșterea cadrelor tinere – doctoranzilor, masteranzilor, studenților. Toate publicațiile le sunt de bun ajutor în vii-

„ICMCS” – abreviere cunoscută la UTM

Se află la a 5-a ediție, devenită, prin urmare, într-un fel familiară această inscripție. ICMCS – International Conference on „Microelectronics and Computer Science”. Traducerea e simplă: Conferința Internațională în „Microelectronică și Știința Calculatoarelor (computerelor)”.

S-a produs în campusul UTM „Râșcani” (blocul nr.3) între 19 și 21 septembrie 2007. Conferința este consacrată jubileului de 40 ani al FCIM și FRT și a fost organizată de facultățile „Calculatoare, Informatică și Microelectronică” (decan **I. Balmuș**, conf., dr.) și „Radiotelecomunicații” (decan **S. Andronic**, conf., dr.).

Conferința „ICMCS-07” și la această a 5-a ediție a sa ca și la anterioarele a marcat multe aspecte ale evoluției tehnico-științifice foarte rapide ce se produce în domeniul microelectronicii, nanotehnologiilor, științei calculatoarelor și tehnologiilor informaționale. Să ne imaginăm aria tematicii referatelor dacă acestea au ajuns la un număr impresionant – peste 150.

Referatele au fost expuse în cadrul a 5 secții: „Micro-optoelectronică”, „Nanotehnologii”, „Știința calculatoarelor”, „Electronică și comunicații”, „Tehnologii noi pentru învățământul universitar”.

Spectrul universităților, centrelor de cercetare tehnico-științifică și tehnologică al țărilor reprezentate la „ICMCS-07” a fost

foarte larg. În afară de un mare grup de profesori, studenți, masteranzi, doctoranzi de la UTM, au prezentat rapoarte cercetători de la alte instituții și școli superioare din Moldova – AȘM, ASEM, USM, Universitatea Agrară, Universitatea Pedagogică „Ion Creangă” etc. Au participat mulți colegi de la multe universități din România (Iași, București, Cluj, Craiova etc.), apoi Institutul de Fizică din Londra, Marea Britanie, Universitatea de Stat din Florida, SUA, Universitatea de Stat „Nikolai Gogol” din Nejin, Ucraina, Universitatea Națională de Științe și Tehnologii din Taiwan, Școala Politehnică „CNRS” din Franța, Universitatea de Stat din Tiraspol, RM, Universitatea „Ben-Gurion” din Israel, școala de Mine din Nancy, Franța, Institutul de Fizică a semiconductorilor din Novosibirsk, Rusia, Universitatea de Stat din Jitomir, Ucraina, Firma „Allied Testing”, din Chișinău, Universitatea „Paris 13 Bobigny”, Franța, Societatea „Renam – UTM”, Școala superioară catolică din Gent, Belgia, Universitatea „Laval” din Québec, Canada, filiala firmei „JMD-PLANET”, Chișinău, filiala firmei „Orange”, Chișinău, Universitatea din München, Germania, Universitatea „COMSET, Clemson”, SUA, Institutul de Fizică Aplicată și Universitatea din Karlsruhe, Germania, Academia de Științe din Rusia, Universitatea din Kiel, Germania, Universitatea din Wollongong, Australia, Universi-

tatea Tehnică din Zaporozie, Ucraina, Universitatea Tehnică din Chemnitz, Germania, Universitatea Georgetown, SUA, Universitatea din Lund, Suedia, Universitatea Tehnică din Ankara, Turcia, Universitatea din Cernăuți, Ucraina. Precum se vede, Conferința Internațională „Microelectronica și Știința Calculatoarelor” dița a 5-a, devine tradițională la UTM, fapt ce explică și participarea reprezentanților din diferite țări și totodată și interesul mereu mai profund al comunității științifice de pe mapamond, inclusiv de la UTM pentru acest domeniu aflat într-o dezvoltare vertiginosă.

Pentru UTM faptul unei asemenea conferințe științifice de anvergură este și o dovadă și un stimul pentru ridicarea la o treaptă în sus a cercetărilor și aplicărilor tuturor produselor de microelectronică și tehnologii informaționale atât pe plan didactic – predare-învățare, cât și pe plan pur științifico-tehnic în laboratoarele de profil.

Pentru UTM o asemenea conferință a mai însemnat o nouă posibilitate de a pro-

moza tinerele cadre științifico-didactice din rândurile masteranzilor, doctoranzilor, precum și ale studenților din anii superiori, astfel ca sfera cercetărilor științifico-tehnice să întărească și mai mult calitatea întregii activități a Universității Tehnice a Moldovei, lucru cerut și de prevederile Procesului Bologna, pe linia edificării unui Spațiu Universitar European Unic.

Vom menționa în mod necesar și efortul organizatoric depus de decanatele FCIM și FRT în frunte cu decanii respectivi, dnii **I. Balmuș**, conf., dr., și **S. Andronic**, conf., dr., ajutați fiind desigur de mulți profesori, doctoranzi, masteranzi și studenți.

De asemenea menționăm aportul financiar oferit de sponsorii conferinței ICMCS-07: Academia de Științe a Moldovei, Universitatea Tehnică a Moldovei, Ministerul Dezvoltării Informaționale al RM, „Allied-Testing” SRL, „JMD-Planet” SRL, „Orange” SA, „MoldovaAgroindbank” SA, „MoldTelecom” SA, ÎS „MoldData”, ÎS „Registru”, ÎS „Radiocomunicații”, „ENDAVA” SRL.

Acum 5000 de ani, la Cucuteni

Simpozionul de istorie și cultură străveche pe pământuri românești cu genericul „Cucuteni – 5000 Redivivus: științe exacte și mai puțin exacte”, organizat de cele două universități-surori – UTM și UT „Gheorghe Asachi” din Iași – la începutul lui octombrie 2007 la Chișinău a lărgit orizontul de simțire și gândire general-umană a specialiștilor de structură specific inginerescă, pregătiți în arealul universităților amintite.

Ce o fi însemnând această denumire – Cucuteni?

Așa se numește satul de azi din apropierea orașului Iași, România – satul Cucuteni. Lângă acest sat, mai bine de 120 de ani în urmă, pe la 1884, din întâmplare, la extragerea pietrei pentru drumuri, s-au descoperit fragmente de ceramică și figurine din lut ars. Sigur că lucrările de extragere a pietrei au fost sistate, iar acele sute de fragmente de ceramică și figurine din lut ars s-au dovedit a fi măturii impresionante ale unor așezări umane de acum 5000 de ani.

Erau deci dovezi ale unei culturi străvechi din epoca preistorică a Neoliticului („neo” din latină înseamnă „nou” și „lit” – „piatră”). Este vorba deci de Epoca nouă a pietrei, căci au fost epoci ale istoriei umane și mai vechi de dinaintea Neoliticului. Așadar, a fost descoperită o cultură străveche a omului din epoca Neolitică și acestei culturi, în cazul dat, i s-a dat numele de „Cultură cucuteniană”.

Au trecut 5000 de ani de atunci – 50 de secole. Se spune că un secol cuprinde 3 generații. Câte generații s-au perindat de atunci, de la acei oameni primitivi din triburi, trăitori pe vatra satului de azi – Cucuteni? În 50 de secole – 150 de generații: de

torul lor profesional. În scopul apropierii de știință, am invitat în sălile celor 10 secții ale Conferinței și studenți de la diferiți ani.

La Conferință au participat mulți absolvenți din diferite promoții ai Catedrei TCM. De exemplu, la întreprinderea chișinăuiană „Hidrotehnica” lucrează câțiva specialiști care proiectează diferite procese tehnologice pentru mașini cu control numeric. Sunt absolvenți de-ai noștri. Ei au participat activ în una din secțiile conferinței. Mașina cu control numeric este o sculă, desigur, foarte complicată. Trebuie să manipulezi această sculă ca ea să prelucreză cât mai bine sub toate aspectele o piesă. Și iată proiectantul își are rolul său în modelarea tehnologiilor de prelucrare la asemenea mașini cu control numeric. Asemenea mașini ar trebui să aibă și catedra, dar acesta deocamdată este

la ei la noi. Să ne imaginăm: 150 de generații „bunic – nepot” – ce amar de vreme! Și iată că vestigiile de la Cucuteni ne vorbesc nouă acum peste acel „amar de vreme” de 5000 de ani că ei, strămoșii noștri, aveau o simțire și o gândire extraordinar de avansată. Ceramica lor, găsită în săpăturile arheologice din vremurile noastre, era pictată cu roșu sau negru pe un fond gălbui. De unde lua acel om primitiv roșul sau negrul, sau galbenul pentru a picta oala din lut ars? Sau de ce o picta? Și cum făcea acea oală din lut? Sau cum o ardea?

Linii și figurile geometrice trase pe acele oale te uimesc la culme prin perfecțiunea executării lor – doar aceasta s-a întâmplat acum 5000 de ani, în epoca de piatră – epocă primitivă, când omul folosea ca unealtă doar piatra, lustruind-o, ascuțind-o cumva.

Ei bine, tocmai aceste ceramici și figuri-

un vis – ele sunt foarte scumpe. Noi lucrăm cu studenții doar la ecranul monitorului, pe care de pe disc se demonstrează, de exemplu, o mașină cu control numeric. Apoi urmează diferite simulări de lucru, tot la ecran. Acestea sunt posibilitățile noastre azi. Dar, vă rog să credeți, spune dl Mazuru, că studenții noștri se pot instrui bine și la ecran în această privință, apoi mai adăugăm conlucrarea cu diferitele întreprinderi, unde facem practica „pe viu” și în rezultat tânărul nostru inginer stă bine pe picioarele sale profesionale, încât este cerut la lucru după absolvire atât la noi în țară, cât și în străinătate. Aici aș putea da exemplul firmei moldo-olandeze „RIEL-technic” din Chișinău, unde lucrează nu unu-doi, ci deja zece absolvenți ai catedrei noastre. Firma dată produce mecanisme de transportare fie pe bandă, fie

de antropoforme (forme de om) și zooforme (forme de animale) cu linii și vopsele ne leagă mândria noastră azi pentru vrednicia lor de atunci. Datorită lor, vrednicilor stră-stră...strămoși am ajuns să „fim” și noi un neam, azi numit Românesc. Filonul genetic a fost foarte puternic și asta, repetăm, ne alimentează mândria noastră de neam. Purtătorii culturii cucuteniene se îndeletniceau cu agricultura primitivă, cu creșterea animalelor. La ei, spun cercetătorii, deseori apărea și „acoperișul de-asupra capului”, sub forma unor case primitive,

Dorogan, prorector UTM, și **Valeriu Dulgheru**, șef catedră UTM, precum și promotorul acestui simpozion de anvergură culturală – **Lorin Cantemir**, profesor la UT „Gheorghe Asachi” din Iași, Doctor Honoris Causa al UTM. Cultura cucuteniană are desigur multe aspecte și simpozionul dat a căutat să ne dea o informație cât mai amplă. S-a vorbit și despre „Farmacia verde – de la traco-daci la epoca modernă”, „Tehnologiile textile ale civilizației Cucuteni”, „Preocupări actuale ale primăriei Cucuteni pentru punerea în valoare a culturii cucuteniene” etc. În contextul simpozionului s-au încadrat și expunerile „Complexul monastic rupestre de la Țâpova, uriaș templu solar și observator astronomic al antichității” de **Andrei Vartic**, scriitor și cercetător din RM, „Cimitirul românesc de onoare de la Țiganca, RM” de **Zina Cerchez**, jurnalistă, Euro TV Chișinău ș.a.

Cultura triburilor de agricultori și crescători de animale din Neoliticul de acum 5000 de ani, denumită „Cultura Cucuteni”, se întinde până departe în Ucraina de azi, unde, precum se știe, lângă un sat Tripolie (regiunea Kiev) s-a descoperit o așezare umană tot din Neolitic și asemănătoare ca substrat material.

Extrem de interesant deci e să ne imaginăm cum între triburile civilizațiilor străvechi se întrețineau anumite legături economice și culturale.

Cercetări, cercetări cu dezvelirea trecutului nostru pre-pre-preistoric. Sigur că asemenea simpozioane în mediul ingineresc aduc o notă magnifică umanistă, întregind acea simetrie dezvoltătoare a specialistului contemporan, pe care o dorim.

dar deja dreptunghiulare. Există deci o evoluție după traiul generațiilor mai vechi în grote-peșteri.

Simpozionul dat a ajuns la cea de-a II-a ediție, prima desfășurându-se anul trecut, tot la UTM. Se preconizează și o ediție în 2008. Deci simpozionul va fi anual, ne-au comunicat organizatorii – dnii **Valerian**

pe șine suspendate, cum ar fi, de exemplu, la firma de mezeluri „Carmez”, unde e nevoie de a transporta semifabricatele sau producția finită dintr-o secție în alta etc.

Studiile la o facultate de inginerie în construcția de mașini sunt foarte exigente și iată

că o bună parte din studenții veniți aici reușesc să ajungă la absolvire și să-și croiască viitorul. Viitorul lor este sigur, pentru că ingineri-proiectanți în acest domeniu se cer cât mai mulți acum în toată Europa, doar progresul tehnic înaintează furtunos.

Înainte-mergătorii de la UTM

FIMCM

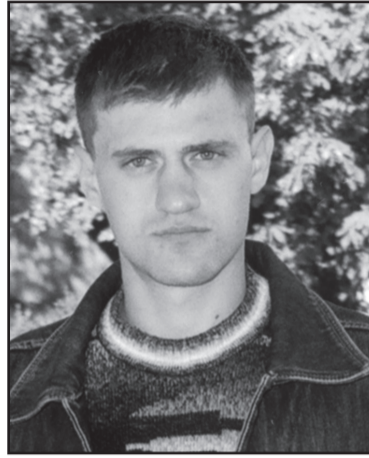

Lisnic E.

Babaian S.

FTMIA

Negru E.

Latășeva O.

Crotova J.

Publicăm în această pagină fotografiile unor studenți care se pot numi într-adevăr *înainte-mergători*. Ei sunt deținătorii diferitelor burse de merit. Merit pentru învățatură, pentru bună purtare, pentru activitate social-utilă, pentru omenie. Aceste burse nominale sunt următoarele: „Bursa Republicii”, „Bursa Președintelui RM”, „Bursa Guvernului RM”, „Bursa Senatului UTM”, „Bursa „Sergiu Rădăuțanu”, „Bursa „Henri Coandă”, „Bursa „Ion Secieru”, „Bursa „Alexandru Plămădeală”, „Bursa „Lukoil”. Această idee bună, benefică din punct de vedere educativ aparține Consiliului de Administrație al UTM.

Pentru studenți este necesară, cre-

dem, informația că în acest organ de conducere în universitate - Consiliul de Administrație - intră rectorul, prorectorii, decanii facultăților, șefii tuturor subdiviziunilor responsabile pentru bunul mers al marelui organism social cu peste 22 de mii de studenți și 3 mii de profesori, ingineri, personal auxiliar. Consiliul de Administrație al UTM, preocupat fiind de foarte multe aspecte ale universității, întotdeauna la ședințele sale care se țin de două ori pe lună, are grijă în primul rând de EDUCAȚIE.

Or, modelele educative sunt și studenții fotografiați în această pagină, pentru că învață bine, foarte bine, excelent. Pentru că activează cu dăruire pe plan social: moni-

tori de grupă, în sindicate, în conducerea căminelor studențești, în lucrări publice, la diferite amenajări în cele trei campusuri ale UTM - „Râșcani”, „Botanica”, „Centru” etc. Ca să ai succese, vino în fiecare zi la lecții ca să nu „rupi” nici o verigă din lanțul lung al cursului. Îndeplinește toate sarcinile de curs indicate de profesor și fără tărgănare, pentru că mai apoi asemenea sarcini se adună multe și tu te împotmolești. Lucrează permanent la calculator asupra proiectelor, nu lăsa „de azi pe mâine”, pentru că „într-o zi” n-ai să faci un proiect.

Sigur că trebuie să faci și sport, ca să-ți fortifici organismul. Alternează deci munca intelectuală cu cea fizică...

Învață a vorbi frumos, a te purta fru-

mos cu oricine, pentru că toate acestea așa câte puțin se transformă în deprinderi și tu apari ca o „persoană plăcută”. Și acest lucru îți va aduce tot ție foloase: când întreții prietenia cu o fată (cu un băiat) sau când colaborezi cu profesorul, mai târziu cu șeful unde vei profesa ingineria etc. Ei bine, Consiliul de Administrație al UTM analizează permanent asemenea și alte aspecte educative și, în cazul dat, a lansat ideea promovării prin gazeta „Mesager Universitar” a studenților acestora frumoși la minte și la suflet. Acești studenți parcă se adresează din pagina ziarului către toți colegii: „Urmați-ne! Este posibil, numai să depui voința cu toată străduința!”

FRT

Andreev L.

Cimbriciuc S.

FCGC

Iovu V., Cotoros A.

FIU

Efros A.

FCIM

Gremalschi V., Guțuleac E., Tighineanu P.

FIMM

Țigancov S., Cernei N., Bulhac S.

FEn

Munteanu I., Crivoborodova E., Boșcăneanu A.

FIEB

Grosu A., Ionașcu D., Ștefaneț T., Gorcea D., Sârbu E., Răzmeriță T., Gulco A.

FUA

Șestacovschi A., Belinschi I., Vatamaniuc A., Sili A., Dumbravă V.

Sfaturile profesorului

Felicitările mele, stimați studenți, cu ocazia începutului studiilor universitare!

Sunt un profesor de 75 de ani, am fost și eu student, apoi timp de peste o jumătate de secol am predat mecanica teoretică și fizica unui număr de peste 15 mii de tineri. Mă simt în măsură, ba chiar obligat, să vă propun un șir de sfaturi, foarte utile la început de cale studențească. Mie nu mi-a dat nimeni nici un sfat. Am înțeles dintr-o dată că învățătura este o muncă deloc ușoară.

N-am lipsit nici o oră și n-am întârziat niciodată. Veneam în sală, mă așezam în prima bancă și așteptam să înceapă lecția. M-am deprins să scriu repede, mărunț și citeț, cu unele prescurtări. Caietele erau într-o ordine exemplară, arătau ca adevărate cărți. În ajunul lecției următoare vedeam (fugitiv și foarte sumar) textul celei precedente. Toate exercițiile propuse pentru acasă le făceam imediat (de obicei – la recreații sau chiar în timpul seminarului), când materialul era încă proaspăt. Mai departe, dacă ceva nu înțelegeam, întrebam profesorul și nu-l lăsam până nu-mi clarifica chestiunea.

În schimb, după-amiezile, serile sau dimineațele erau libere – vizionam toate filmele și spectacolele, eram prezent la competițiile sportive (mai mult ca spectator), făceam excursii prin oraș (ne plăcea să privim motocicletele din vitrine), iar în fiecare sâmbătă și duminică seara mergeam la dansuri.

În timp de două luni am devenit stăpân pe situație și îmi organizam cum doream timpul liber. Am citit o groază de cărți – literatură artistică clasică, literatură distractivă (fantastică, romane polițiste), istoria artei și a științei, răsfoiam enciclopediile din sala de lectură. Am reușit să-mi formez un bagaj intelectual care mi-a fost util toată viața.

CUVINTE ȘI SFATURI SINCERE

Cunosc toate aspectele vieții studențești nu numai din experiența proprie, dar și datorită faptului că am ocupat posturi administrative – am fost decanul Facultății de Mecanică, apoi al Facultății de Electrofizică (actualmente – FCIM). Am pătruns profund problemele studentului. Am fost mereu alături de studenții mei, ei adeseori nimerind în cele mai diverse și dificile situații (uneori și din cauza decanatului sau a profesorilor). Este destul să absentezi 2-3 lecții, dar mai ales la lucrările de laborator și imediat încep vremuri grele. Iar dacă rămâi în urmă, terenul îți fuge de sub picioare și te transformi într-un „codaș” cronic – te chinui tu însuși, îi chinui și pe profesori, pe părinți.

Nu s-a pus niciodată problema că studentul trebuie să absolutească cumva universitatea. Noi vrem ca Dvs., dragi studenți, să deveniți profesioniști, intelectuali adevărați, cetățeni valoroși. Pe primul plan va fi întotdeauna calitatea cunoștințelor, bagajul științific. Universitatea noastră asigură o pregătire serioasă. Despre aceasta vorbesc exemplele miilor de ingineri din instituțiile și fabricile noastre (care își fac acolo meseria cinstit), precum și succesele celor care astăzi lucrează în Occident.

Fiecare dintre Dvs. ați îndrăgit o profesie inginerescă concretă. Trebuie să cunoașteți cât mai mult despre viitoarea activitate, să studiați istoria acestor branșe de activitate umană, să vă interesați și de performanțele din economia mondială, problemele tehnice etc. Mai devreme sau mai târziu Republica Moldova va fi și ea în Comunitatea Europeană. Noi vom veni acolo cu un pământ roditor și cu un popor harnic și pașnic. De aceea trebuie să fiți la curent cu nivelul pregătirii

inginerilor contemporani din Europa.

Repet – temelia succeselor este organizarea muncii Dvs., disciplina categorică. În general, însăși definiția de inginer presupune cunoștințe solide, precum și capacitatea de a găsi soluții eficiente (reale, ieftine, competitive) pentru problemele care survin.

Veți studia un ciclu de științe generale (**matematica, fizica, chimia, mecanica teoretică, desenul, cibernetica**), care stau la baza celor general-ingineresti, cum ar fi **electronica, rezistența materialelor, teoria mecanismelor, hidraulica, termotehnica** (le veți întâlni la toate facultățile). Acestea formează gândirea inginerescă. Cu acest bagaj pe care îl veți însuși în primii doi ani de studii la facultate veți aborda obiectele de specializare (diferite la diverse facultăți), care desăvârșesc pregătirea inginerescă. Acolo veți executa munca de proiectare, veți lua cunoștință de diferite procese tehnologice, de organizarea procesului de producție propriu-zis, vă veți maturiza ca specialiști.

Studierea obiectelor ciclului fizico-matematic este cea mai dificilă barieră în calea voastră. Ele par complicate, mai ales atunci când se acumulează mai multă materie pe care anterior ați neglijat-o.

Încercați să vă faceți o mică enciclopedie de buzunar cu cele mai utile **formule și relații matematice**. În definitiv, fiecare lecție conține 2-3 rezultate esențiale. Anume pe acestea și trebuie să le rețineți. Le introduceți în acel îndrumar personal, pe care trebuie să-l consultați mereu. Încercați să vă faceți și o mică bibliotecă personală de specialitate. În total veți studia **30-40 de obiecte**. Trebuie să aveți **câte o carte la fiecare obiect** – în orice limbă veți găsi – română, rusă, engleză. Apoi trebuie să vă înarmați cu un mic **instrumentar ingineresc** – un mic calculator de buzunar (de dorit cu cele mai elementare funcții și operații), rechizite pentru desen, pixuri, creioane de diferite culori. Vă recomand să fiți buni gospodari. Și să aveți caiete aparte pentru fiecare obiect. Nu mai umblați cu maculatoare – **scrieți dintr-o dată curat și ordonat**.

Tehnica de calcul este un domeniu absolut indispensabil la ora actuală. Oriunde veți dori să vă angajați veți fi întrebat: „**Cunoașteți calculatorul?**”. Această mare invenție a sec. XX va fi asistentul Dvs. permanent, care întrece cu mult posibilitățile unui om și este gata oricând să execute cele mai diverse sarcini. Și încă un aspect important: **limbile străine** – instrumentele de comunicare în întreaga lume. **Engleză** vă va însoți pretutindeni – în aeroporturi, la conferințele științifice și competițiile sportive internaționale.

nale, în turism etc. Bineînțeles că sunt utile și **franceza, rusa** și alte limbi. Iar **româna trebuie s-o vorbim frumos și s-o cultivăm pentru a fi în rând cu lumea**.

Astăzi are loc o globalizare accelerată. Trebuie mai întâi să vedem aporturile acestui proces: toate succesele în știință, tehnică, medicină, cultură, agricultură etc. imediat devin un patrimoniu comun pentru toate popoarele, inclusiv a celor mai modeste, cum ar fi, bunăoară, al nostru. De aceea tineretul este chemat să participe activ la progresul mondial, să pătrundă în problemele întregii omeniri. Deocamdată însă trebuie să vă formați o cultură politică, însușind istoria întregii civilizații mondiale.

Mai rămâne să vorbim despre **sport și activitățile artistice**, care ne înfrumusețază tinerețea, fiind niște domenii care în toate țările se țin mai mult pe tineretul universitar. Dacă veți ști cum să vă calculați timpul, le veți reuși pe toate.

Pe curând! Ne vom întâlni în auditorii.
Al vostru,

Aurel MARINCIUC

P. S. Eram să uit un domeniu la fel sau chiar mult mai important decât altele – **viața sentimentală**. Majoritatea tinerilor anume aici, la universitate, își găsesc viitorul soț sau viitoarea soție. Ce să mai cauți în altă parte, când ai alături pe cei cu care trăiești împreună cele mai mari emoții la seminare, în laboratoare, dar mai ales la examene. Iar apoi toată viața ai cu cine discuta despre trecutul studențesc, ai prieteni și amintiri comune. Mai în glumă, mai în serios, eu le sfătuiesc pe studentele mele să se intereseze în prealabil ce succese au băieții lor la mecanica teoretică. Face să înveți bine măcar de dragul ființei alese.

A. M.

Sondajele pot naște disensiuni?

Urmare din pag. 1

meinic, cu un efort multilateral. Să ne imaginăm: au fost intervievați (au răspuns) 939 de absolvenți, au fost puse 16 întrebări, s-au efectuat mii de calcule privind procentul de participare pe fiecare dintre cele 10 facultăți, privind variantele de răspuns, apoi figurile-desene care arată intuitiv diferitele grade de „satisfacere”, „nesatisfacere”, „nu pot aprecia” și din nou pe fiecare facultate separat etc.

Departamentul a elaborat o broșură din 16 pagini cu toate aceste analize cifrice plus concluziile care se impun pe marginea lor. Broșura a fost înmănată preventiv tuturor celor prezenți la ședința Consiliului de Administrație al UTM, așa că discuția s-a putut desfășura la concret, cum se spune, cu cărțile deschise.

Sondajele de acest fel întotdeauna ating într-o anumită măsură orgoliul diferitelor facultăți, catedre – depinde de întrebări. De exemplu, la întrebarea „Opinia Dvs. privind activitatea decanatului” sigur că la unele decanate plusuri vor fi mai multe, la altele – mai puține. **Și iată aici, într-adevăr, unii**

decani s-au sensibilizat excesiv și au ripostat prin anumite critici cum că sondajul a nedreptățit facultățile lor. Unii decani au ajuns până la apogeu, sugerând de a nu se publica nimic în ziarul UTM „Mesager Universitar” privitor la acest sondaj. Sigur că ei au fost corecți în discuțiile ce au urmat, doar există libertatea cuvântului în democrație, iar sondajele nu ar mai avea valoarea pretinsă, dacă rezultatele și învățăturile lor nu ar fi aduse la cunoștința publicului universitar. Doar pe baza acestor rezultate putem corecta lucrurile și avansa. Tocmai acesta este scopul sondajelor.

Vom adăuga că o analiză detaliată a sondajului „Opinii ale absolvenților UTM, promoția-2007” apare în numărul curent al „Mesagerului Universitar” sub semnătura dlui **Andrei Chiciuc**, șeful Departamentului Managementul Calității al UTM.

La tema “Sondaje” vorbește în acest număr și domnul **Nicolae Țurcanu**, decanul FIEB, conf., dr.

30 de blocuri are UTM

La prima sa ședință din **10 septembrie a.c. Consiliul de Administrație al UTM** a analizat, precum e și logic la început de an de studii, pregătirea celor 30 de blocuri de studii și cămine pentru noul ciclu universitar 2007-2008. Raportor – dl **Pavel Spănu**, prorector pentru Serviciul administrativ și construcții capitale.

În timpul verii s-a depus o muncă susținută în acest sens. S-au făcut reparații la acoperișuri (să nu curgă, principalul!), la grupurile sanitare – sector foarte important într-o aglomerație de lume, precum e cazul blocurilor de studii cu sute și mii de studenți și de personal sau al blocurilor pentru cămine, unde locuiesc la fel mari mase de lume.

Cheltuieli mari, și toate din buzunarul universității, căci statul nu poate oferi nici un ban acum în această direcție. Evident este deci faptul că orice leu este cheltuit cu mare socoteală, efectuându-se reparațiile de

strictă necesitate, calculându-se minuțios prioritățile. La unele sectoare de reparații au participat și studenții, fapt educativ pozitiv, căci toată enorma gospodărie universitară e doar pentru ei în principal. Aici trebuie să amintim și rolul organizatoric al Comitetului sindical-studenți, condus de dl **Anatol Alexei**. Comitetul desfășoară o activitate educativă susținută privind atitudinea cumpătată a studenților față de bunurile materiale ale universității, care au o mare valoare pentru generațiile de tineri studiosi.

Se știe că plata pentru un loc în cămin îl costă pe student 70 de lei lunar (700 de lei pentru cele 10 luni de studii pe anul universitar). Unii studenți consideră că această plată ar fi prea mare pentru acoperirea cheltuielilor necesare la întreținerea căminelor (apă, gaz, electricitate, mobilier, echipament sanitar etc.). Pentru a evidenția transparența cheltuielilor de întreținere a căminelor

s-au format așa numitele fonduri de cămin, în care se varsă plata respectivă a studenților-locatari. Comitetul sindical-studenți demonstrează periodic în modul cel mai transparent cum se cheltuiesc banii de întreținere a fiecărui bloc-cămin separat. Precum se vede, de mai mulți ani universitatea este nevoită să ajute bănește pe cât e posibil acest sector, deoarece plata studenților nici pe departe nu poate acoperi întreținerea căminelor. Prin urmare, Comitetul sindical-studenți trebuie să susțină o muncă educativă permanentă privind înțelegerea justă de către studenți a aspectului gospodăresc la care ne referim aici.

Consiliul de Administrație a atins și subiectul deplasărilor de vară ale unor studenți în țări străine (preponderent SUA) pentru așa numitele stagii de practică, de fapt pentru a obține anumite venituri practice diferite genuri de muncă. Se știe că diferite organizații internaționale recrutează studenți pentru câteva luni de vară în acest sens. Faptul în sine nu este reproabil, căci

Vitrăliu editorial

Sub egida Societății Matematicienilor din RM, a Universității de Stat din Tiraspol cu sediul la Chișinău și Universității Tehnice a Moldovei la Tipografia AȘM a apărut cartea „Elemente de istorie a matematicii și matematica în Republica Moldova”. Cartea (380 de pagini) este constituită din două părți.

Prima parte, autor **I. I. Valuță**, cuprin-

de descrierea noțiunilor, faptelor principale din istoria matematicii.

În a doua parte, alcătuită dintr-un ciclu de studii realizate de diferiți matematicieni din RM, se descriu etapele de dezvoltare a școlii matematice din Moldova.

Cu titlul de coordonatori ai acestei merituose lucrări semnează **M. M. Cioban** și **I. I. Valuță**.

studenții cu rezultate bune la învățătură fac aceste deplasări fără a-și prejudicia cursurile la universitate. În plus, ei mai învață, cum se spune, din mers limba engleză (sau o altă limbă, după caz), văd lumea, își largesc orizontul. Dar nu toți studenții pot fi clasați pentru asemenea călătorii, de exemplu, cei mai slabi la studii, care au restanțe. Unii fac abuz în sensul că părăsesc universitatea mai înainte de a termina sesiunea de examinare și vin mai târziu de 1 septembrie, dereglează deci serios programul universitar.

Consiliul de Administrație al UTM a cerut ca subdiviziunile noastre care au în vizor problema dată să trateze cu organizațiile internaționale respective (filialele lor), astfel ca pe viitor în asemenea călătorii să fie înscriși numai studenții cu reușită înaltă, iar activitățile propuse în cadrul acestor stagii să fie orientate anume spre practica profesională în țările destinate. În ședința respectivă au fost analizate și alte chestiuni legate de un bun început de an universitar.

Sondaje

Opinia absolvenților – reper în activitatea universitară

Organizarea sondajului „Opinii ale absolvenților UTM” a devenit o tradiție și se desfășoară anual (începând din 2003) la toate facultățile, în luna iulie: perioada susținerii tezelor de licență și înmânării diplo-

melor de absolvire a UTM. Sondajul oferă absolventului posibilitatea de a aprecia diversele activități universitare (managementul și procesul didactic), precum și ale conducerii universității, facultăților, catedrelor, dar și ale fiecărui cadru didactic.

La sondajul din acest an au participat mai mult de jumătate din absolvenții a nouă facultăți, mai puțin cei de la FUA, rata de participare fiind diversă: de la 84% – FTMIA până la 15% – FRT.

Chestionarul a constat din 16 întrebări ce vizau:

– **aspecte de management universitar la facultate și catedrele de profil, precum și nivelul de implicare a acestora în soluționarea problemelor studenților;**

Absolvenții au apreciat destul de înalt eforturile depuse de conducerea universității, decanate și catedrele de profil în ceea ce privește organizarea procesului instructiv-educativ și soluționarea problemelor

stringente ale studenților. Lider este FCGC – cu circa 92% de opinii favorabile. Cam la același nivel este apreciată și contribuția catedrelor de profil la instruirea specialiștilor. Circa 60% din respondenți notează: catedrele contribuie activ la soluționarea acestor probleme.

Trebuie să menționăm că au existat și absolvenți care și-au arătat insatisfacția față de activitatea unor structuri universitare. Aceste rezultate, de rând cu cele favorabile, trebuie analizate și, după caz, întreprinse măsuri corective.

– **satisfacția absolvenților pentru cunoștințele obținute, raportate la cerințele pieței forței de muncă; aprecierea șanselor de angajare în câmpul muncii din RM, conform specialității;**

Peste 80% din absolvenți consideră: cunoștințele obținute au corespuns și au depășit așteptările; șansele de angajare în câmpul muncii din R. Moldova, conform specialității – circa 50% din absolvenți le-au apreciat ca fiind reduse și foarte reduse.

– **nivelul de instruire la unele discipline cu caracter general, dar obligatoriu pentru un inginer modern: limbi străine, disciplinele economico-manageriale și, desigur, în domeniul informaticii și al instrumentației tehnologiilor moderne;**

Contrar opiniilor angajatorilor absolvenților noștri, expuse în cadrul altui sondaj (ianuarie 2007), absolvenții UTM, promoția-2007 apreciază destul de înalt nivelul cunoștințelor în domeniile vizate, astfel ponderea celor care consideră că instruirea se efectuează la un nivel înalt și satisfăcător este destul de importantă: informatica și tehnologii moderne – 68%, limbi străine – 61%, disciplinele economico-manageriale – 84%.

Luând în calcul natura critică a tinerilor, precum și cerințele pieței forței de muncă, considerăm că aceste opinii sunt destul de bune, dar nici de cum suficiente. Analizând opiniile exprimate pentru fiecare specialitate în parte, au fost depistate mai multe situații vulnerabile (opinii critice), care spe-

răm că vor fi analizate la ședințele de catedră și se vor lua măsurile de rigoare.

– **opinii ale absolvenților față de planurile și programele de învățământ, opțiuni ce-au fost exprimate prin aprecierea nivelului de utilitate și a numărului de ore rezervat, în special, disciplinele de specialitate; tot aici, absolvenții au avut posibilitate să-și exprime viziunea asupra includerii unor noi discipline în planurile de învățământ;**

Luând în calcul că la sondaj au participat circa o mie de absolvenți, fiecare având soluția sa de reorganizare a planurilor și programelor de învățământ, este destul de dificil să exprimăm toate opiniile, însă tendința este spre: mărirea numărului de ore la disciplinele de specialitate; diversificarea formelor de instruire practică; atragerea studenților în cercetarea științifică; dar au fost exprimate și critici în cazul unor discipline „istorice” conținutul cărora (în opinia absolvenților) nu mai corespunde realităților secolului XXI.

– **aprecierea calitativă a corpului profesoral;**

Vom enumera câteva cadre didactice care s-au bucurat de o înaltă apreciere din partea absolvenților: **Nistiriuc P., Sava L.** (FRT); **Nucă Il., Stanciu T.** (FE); **Gâscă V., Popescu A., Ciorbă D., Guțuleac E., Anishevici M.** (FCIM); **Bălănuță A., Musteață Gr., Gudima A., Reșitco V., Deseatnicova O.** (FTMIA); **Podborschi V., Mazuru S.** (FIMCM); **Corpocean A., Goian V.** (FIMM); **Dohmilă Iu., Grama V., Buzu O.** (FCGC); **Bugaian L., Albu I., Vascan Gr.** (FIEB); **Bulgaru V., Jordan D.** (FIU), alți zeci de profesori, care zi de zi contribuie la formarea unor specialiști calificați.

– **activitățile legate de realizarea tezei de licență: tematică, condiții pentru efectuarea lucrării și modalitatea de organizare a susținerii publice a tezei de licență;**

Absolvenții s-au arătat satisfăcuți (peste 80%) de tematica proiectelor de licență, apreciind-o ca fiind reală, legată cu posibile aplicări practice și de organizare a susținerii

nerii proiectelor de licență – calificând-o ca înaltă. În același timp, numai jumătate din cei chestionați au apreciat că sunt create toate condițiile pentru efectuarea lucrării de licență (loc de muncă, literatură, consultații etc.). La acest capitol, practic, toate catedrele trebuie să întreprindă eforturi sporite de ameliorare a situației curente.

– **propunerea de soluții (acțiuni) în vederea îmbunătățirii și/sau modificării unor activități din cadrul universității, facultăților și / sau catedrelor de profil.**

Și la acest capitol absolvenții au dat dovadă de clarviziune enunțând, practic, tocmai subiectele din agenda Senatului UTM și a Consiliilor facultăților: dotarea laboratoarelor cu tehnică performantă; mărirea numărului de exemplare de carte în bibliotecă și crearea bibliotecilor virtuale; severitate și corectitudine în relațiile cu studenții, în special cu cei care nu se țin de carte; îmbunătățirea condițiilor de studii etc.

Rezultatele sondajului se află în proces de examinare la facultăți și sperăm că în cel mai scurt timp unele observații și opinii ale absolvenților se vor reflecta în programul de activități al catedrelor, dar nu numai. Un exemplu demn de urmat sunt catedrele de Electromecanică și Metrologie (șef – **Ilie Nucă**, conf., dr.), Economie și Management Industrial (șef – **Valentin Sverdic**) care analizând rezultatele sondajelor „Opinii ale absolvenților UTM” și „Absolventul UTM în viziunea angajatorului” au decis modificarea planurilor și programelor de învățământ la specialitățile lor în vederea ajustării la cerințele și tendințele actuale în domeniu pe plan național și european.

Considerăm că practica efectuării sondajelor de opinii este benefică și contribuie la depistarea vulnerabilităților în procesele desfășurate la UTM, rămâne ca împreună cu toții – profesori, studenți și angajatori – să contribuim la îmbunătățirea și menținerea calității studiilor ingineresti.

Andrei CHICIUC,
șef Departamentul de Management
al Calității, conf., dr. ing.

De sondaje avem nevoie

Opinia studentului nu poate să nu fie luată în considerație la elaborarea politicilor educaționale. Sondajul „Opinii ale absolvenților UTM, promoția 2007” organizat nu demult a fost amplu cuprinzând 16 subiecte, de la participarea studentului în adoptarea deciziilor privind administrarea operativă până la ce discipline trebuie incluse în planurile de studii.

La general, Facultatea de Inginerie Economică și Business a fost apreciată foarte bine de studenți. La întrebarea „În ce măsură cunoștințele obținute, pe parcursul anilor, au corespuns așteptărilor Dvs. Inițiale, (la înmatriculare)?” – 95% au răspuns că, da, au corespuns așteptărilor. Recunoaștem că acest indicator de performanță a depășit și așteptările noastre. Doar două facultăți se apropie de acest rezultat: FIMCM – 94% și FCGC – 90%.

În viziunea studenților, FIEB se află în

TOP în ce privește raportul nivelului de cunoștințe la cerințele pieței forței de muncă, indicator primordial în economia de piață.

Prezintă interes atitudinea studenților față de activitatea catedrelor și decanatelor. 76 % (locul 11, după FIMCM) din studenții FIEB susțin: catedra de profil contribuie activ la ameliorarea procesului instructiv-educativ. **Că activitatea decanatului este adecvată au răspuns 32%. Ne pune în gardă procentul modest și faptul că mulți studenți (17%) califică drept nesatisfăcătoare activitatea decanatului.**

Rezultatele sondajului au indicat și alte rezerve la facultate. Lasă de dorit instruirea în IT. De fapt, aceste rezultate erau de așteptat. Facultatea se dezvoltă și încă nu are numărul suficient de calculatoare. Raportul studenți/calculatoare este cel mai mic pe UTM. Sondajul a confirmat și anumite aspecte legate de angajarea în câmpul muncii.

De exemplu, este cunoscut faptul ca patronii preferă să angajeze băieți, și nu fete. Poate din aceasta cauză absolvenții FIEB (preponderent fete), își apreciază șansele de angajare ca fiind modeste. Aici e locul să spunem că economiștii pregătiți la UTM sunt „căuta-

ți” și „cotați”, fiindcă au ceva în plus față de absolvenții-economiști ai altor universități: cunoștințe tehnico-tehnologice. Dovada – rezultatele angajărilor de facto a promoției-2007 peste trei luni după absolvire – 84% angajați pe specialitate.

Felicităm Departamentul de Management al Calității cu buna realizare a primului sondaj de opinii ale studenților. Totodată, sperăm că:

– unele întrebări vor fi mai concrete, de exemplu, cu problemele stringente ale studenților se ocupă mai des decanatele și nu catedrele;

– calitatea procesului instructiv-educativ va fi tratată și analizată mai larg, inclusiv educația spirituală, etică și civică (întrebarea 12 din sondaj se referă doar la profesionalism);

– se va insista și în continuare pe motivarea studentului pentru învățatură, pe transmiterea responsabilității pentru rezultatele învățării și spre student.

Nicolae ȚURCANU,
decan FIEB

Dl Valerian Podborschi, conf., coordonatorul specialității „Design industrial” din cadrul Catedrei „Proiectarea și fabricarea mașinilor agricole”, ne-a relatat că deja al șaptelea an consecutiv o parte din studenții specialității date, anul II, își fac stagiul practicii de vară la Brașov – Universitatea „Transilvania” și anumite întreprinderi industriale din acest oraș. Care este conținutul practicii la Universitatea „Transilvania”? Familiarizarea cu tehnologiile avansate în domeniul proiectării cu softuri avansate tridimensionale și cu conceptul de energii regenerabile (Catedra „Design, robotică și produse” a universității brașovene).

Profesorul Podborschi și discipolii săi: practica la Brașov

Unii studenți ai noștri au trecut practica și la Facultatea „Industria Lemnului” a aceleiași universități.

Designul industrial ca noțiune privește orice produs industrial – de la un pix, de exemplu, până la automobil, avion etc. sau, altfel zis, tot ceea ce ține de conceptul „om – mașină”.

La stagiul au participat 18 studenți de la UTM, anii II și III. Stagiul a durat 10 zile sub caldă ospitalitate a Universității „Tran-

silvania”, condusă de dl Ion Vișa, un mare prieten al UTM. Anul acesta a fost reînnoit și Acordul de colaborare între universitățile noastre.

Dl Podborschi ne-a spus că la Brașov studenții au trecut doar un segment de practică.

Ulterior, partea complementară a practicii a fost efectuată la UTM, finalizând desigur cu un raport individual pe tema respectivă.

În cadrul „Săptămânii Tehnologiilor Informaționale” din 23-28 aprilie 2007 Universitatea Tehnică a Moldovei și-a confirmat aportul social foarte important prin numărul impunător al vorbitorilor în specialitate, care se recomandau a fi absolvenții noștri, prin numărul profesorilor noștri – participanți activi la dezbaterile teoretice și practic-organizaționale și prin numărul impresionant de tineri specialiști încadrați deja în sfera tehnologiilor informaționale din Moldova, aducând un însemnat prinos economiei naționale. Aceste considerațiuni au fost formulate în speță în cadrul „mesei rotunde” cu genericul „Educația în tehnologii informaționale: situația actuală și perspectiva în învățământul superior”.

Voi face referiri la cunoscuta firmă moldo-britanică „Endava”, specializată în tehnologii informaționale de vârf. Dl **Igor Bercu**, responsabil pentru cercetare și dezvoltare la această companie, a adus date statistice, potrivit cărora 70 la sută din marele colectiv de programatori sunt absolvenți de la doar două universități: USM și UTM (36 la sută). Cam aceeași proporție de cadre este în majoritatea companiilor și firmelor IT în Moldova. Deci UTM are de spus un cuvânt important în pregătirea cadrelor în domeniul atât de ponderabil în economia națională, precum sunt tehnologiile informaționale.

Dar, cu toate acestea, domeniul TI, dezvoltându-se foarte rapid, generează și cerințe noi față de pregătirea tinerilor specialiști. Dl Bercu a recomandat revizuirea cât mai urgentă a curriculumului la facultățile respective, astfel ca să se introducă specialități privitoare la tehnologiile moderne, în primul rând, Java, acestea fiind cerute pe piața respectivă în lume și, desigur, în Moldova. Ar trebui introduse și anumite specializări mai înguste – materie specifică pentru „Managementul de proiect”, „Analiză” etc.

Tehnologiile informaționale – suport educațional modern, promovat cu perseverență de UTM

Atunci când proaspătul absolvent de facultate vine să se angajeze la orice companie de TI, i se cere „experiență de lucru în domeniu”. Dar de unde să aibă absolventul experiență, dacă abia acum pășește în viață după pragul facultății? O soluție propusă la „masa rotundă” a sugerat crearea la facultăți a unor laboratoare speciale, unde studentul să capete deprinderi practice. Ce anume? Proiecte interne care, pe lângă toate, aduc universităților respective și un bun suport informatic. Astfel absolventul va ieși pe ușa facultății nu doar cu diplomă, dar și cu un anumit bagaj de experiență de muncă practică în domeniul TI.

Companiile așteaptă absolvenți bine inițiați în cel puțin una din tehnologiile moderne TI, cum ar fi, de exemplu, „Teoria bazelor de date. Administrarea și proiectarea lor”; absolvenți inițiați în procesele de dezvoltare și management al aplicațiilor.

Sigur că universitățile nu au specialiști-practicieni, care să umple golul predării anumitor tehnologii moderne concrete. Dar în acest sens este nevoie de o colaborare permanentă între instituțiile didactice și companii. La facultățile respective trebuie să fie invitați sau, mai bine poate... să se facă invitați specialiști-practicieni pentru anumite cursuri de o durată acceptabilă și necesară. „Endava”, alte companii s-au arătat disponibile pentru o asemenea colaborare cu facultățile, catedrele TI, astfel ca absolvenții noștri să poată fi mai ușor angajați, făcând față tehnologiilor TI cerute pe piața azi.

Dl **Veaceslav Culev**, specialist în TI la Compania „Slavans Grafica” SRL, orientată spre deservirea mediului financiar-bancar, subliniind impetuosul curent de schimbări rapide în domeniul TI, a menționat pe drept că universitățile nu pot ține cadența această acceleratoare. Universitățile însă pot și tre-

buie să realizeze un aspect fundamental în pregătirea specialiștilor – să-i învețe a învăța. Absolventul poate să pătrundă noile tehnologii TI deja la producție, în mod practic, învățându-se singur cum să procedeze. Adică să aibă o asemenea calitate altoită încă pe băncile facultății.

Dl **Ion Covalenco**, lector la ASEM, a raportat în cadrul „mesei rotunde” despre „Sistemele informatice utilizate în managementul universitar”. Din acest raport s-a văzut că UTM are destul de multe sisteme informatice: „Admiterea”, „Evidența reușitei”, „Rectorat”, „Decanat”, „Studii”, „Burse”, „Planificare”, „Cadre-profesori”, „Cadre-colaboratori”, „Cadre-studenți”, „Evidența contabilă”, „Buget și finanțe”, „Evidența tehnico-materială”, „Salariul”, „Campus universitar”, „Circuit electronic al documentelor”, „Evidența echipamentelor informatice”, „Generarea biletelor”, „Licențe” etc.

În afară de aceasta, un plus pentru UTM este că softurile folosite nu sunt atât de eterogene ca la alte universități. La noi se folosește numai un soft, și anume „Sybase licențiat”, fapt ce înlesnește managementul universitar.

O „masă rotundă” la care au participat activ prin luări de cuvânt, întrebări, sugestii colaboratorii Departamentului de Informatică și servicii tehnice informaționale, UTM, în frunte cu dl **Veaceslav Perju**, șeful departamentului, colaboratorii Catedrei „Automatică și Tehnologii Informaționale”, FCIM, în frunte cu dl **Victor Beșliu**, șeful catedrei, alți profesori, studenți, masteranzi, doctoranzi.

Echipa sanitară universitară

Echipa sanitară a UTM este o formațiune medicală benevolă privind protecția civilă: acordarea primului ajutor medical sînistrăților care au suferit în urma calamităților naturale, în caz de accidente și îmbolnăviri subite în secții, ateliere, instituții de învățământ sau locuri de agrement.

Procesul de pregătire a echipei sanitare necesită practicarea diferitelor metode de instruire și educație sanitară a populației, de distribuție a mijloacelor de profilaxie urgentă etc. Echipa sanitară a UTM este formată din 24 de studenți de la Facultatea de Tehnologie și Management în Industria Alimentară.

Ani la rând la concursurile echipelor sanitare pentru acordarea ajutorului medical populației în diferite situații excepționale echipa UTM a fost clasată pe locuri de frunte. Anul 2007 nu a fost o excepție. La concursul pe raionul Râșcani (Chișinău) din 15 mai – locul I. La concursul municipal Chișinău – locul I.

Este necesar de a exprima mulțumiri speciale diferitelor persoane de la UTM, care contribuie permanent la succesul echipei sanitare, succes ce necesită un efort multilateral: dnii **Ion Bostan** – rector, **Pavel Spănu** – prorector, **Grigore Musteață** – decan FTMIA, **Mihail Livcudnic** și **Iurie Subotin**

– prodecani FTMIA, **Mihail Nacu** – medic la sanatoriul-preventoriu, **Alexandru Cudinov** – inginer protecția civilă, dra **Victoria Mihăilă** – comandant al echipei sanitare, dl **Iulian Timuș** – ajutor de comandant, dna

Vera Toma – șefa cantinei UTM. Sperăm că și pe viitor echipa sanitară, structură de importanță deosebită în cadrul UTM, va fi susținută de efortul nostru continuu întru siguranța populației noastre.

Seminare internaționale

Scrupulozitatea treningului

În a doua jumătate a lunii mai 2007 la Departamentul pentru perfecționarea cadrelor didactice, UTM a avut loc un training metodic pe o durată de 2 săptămâni. Subliniem durată lungă a treningului, pentru a afirma ideea unei foarte profunde scrupulozități în aplicarea temelor.

Correspondentul nostru a asistat la o temă privind organizarea instruirii studenților în cadrul unor lucrări practice. S-a văzut că profesorul tre-

buie să stăpânească o metodică foarte bine structurată, astfel ca pe parcursul lucrării practice să poată depista liderii de subgrupe (grupa studențească va fi divizată în subgrupe), pentru ca aceștia să-i ajute profesorului prin devenirea lor în rol de instructori pentru ceilalți studenți din subgrupă. În felul acesta: mai întâi profesorul, instruire, îi depistează pe cei mai isteți, apoi aceștia repetă instruirea în subgrupe pentru studenții care merg cu înțelegerea mai încet, iar până la urmă toți au înțeles și au efectuat lucrarea practică. Prin vechea metodă de lucru cu toată grupa nu se reușeau asemenea performanțe de instruire.

Vom menționa că pentru a atinge o reușită maximă, instruirea practică a studenților

este mai complexă în organizarea ei decât instruirea teoretică. Acest lucru a fost demonstrat la training cu multă convingere pedagogică.

Seminarul i-a pus în rol de „student” pe fiecare din profesorii-auditori de la UTM, așa că eficiența treningului a fost mare.

Dna **Maria Vasilev**, șefa Departamentului pentru perfecționarea cadrelor didactice, UTM, ne-a spus că treningul a avut scopul de a forma formatori. Aceștia din urmă vor face la rândul lor treninguri metodice de acest fel cu alte serii de profesori, astfel știința metodică diseminându-se pe cercuri profesionale mai largi la UTM.

Seminarul a fost condus cu foarte multe demonstrații și materiale didactice de o diversitate largă profundă de către dl **Rudolph Batliner**, doctor în științe, sub auspiciile Fundației Liechtenstein „Development Service”.

Îndrumătorul grupei Ion Pocaznoi cu discipolii săi la expoziție

A devenit deja o tradiție bună de a vizita expozițiile internaționale de tehnică medicală „MoldMedzin” de către studenții specialității „Electronica medicală” de la Facultatea de Calculatoare, Informatică și Microelectronică, Catedra „Microelectronică și Dispozitive cu Semiconductori”.

În toamna aceasta expoziția de la „MoldExpo” a fost vizitată de către studenții anu-

lui I, grupa ISBM-072, la îndemnul îndrumătorului de grupă conf., dr. **Ion Pocaznoi**. Este semnificativ faptul că studenții acestei grupe sunt primii la specialitatea nouă – „Ingineria sistemelor biomedicale”. Studenții au fost impresionați de varietatea de echipament și aparate electronice medicale pe care au avut ocazia să le vadă pentru prima dată. Cu o astfel de tehnică modernă computerizată vor

trebui să lucreze ei ca viitori absolvenți ai acestei specialități.

A fost o mare plăcere pentru studenți să audieze informațiile despre tehnica medicală pe care le-au expus în saloanele expoziției foștii absolvenți ai catedrei: **Andrei Ioașco** („Songo” SRL), **Alexei Legun** („GBG-MLD”) și **Valeriu Țugulea** („Imunotehmed” SRL). O a doua surpriză a fost faptul că printre co-

laboratorii firmei „GBG-MLD”, prezenți la salon, se află și colegii lor din grupa paralelă ISBM-061, care deja din primul an de studii la UTM s-a încadrat în câmpul muncii conform viitoarei specialități.

Informația acumulată le va servi studenților noștri drept un bagaj adăugător foarte bun pentru pregătirea profesională.

Sport

CUPA „Gheorghe Mocanu”

Gheorghe Mocanu a fost un fotbalist de seamă în Republica Moldova, apoi primul antrenor al echipei „Politehnica” încă de la înființarea Institutului Politehnic în 1964.

Acum la UTM în mod regulat între facultăți se joacă foarte antrenant Cupa „Gheorghe Mocanu”. În anul curent Cupa a

fost cucerită de echipa de fotbal a Facultății de Calculatoare, Informatică și Microelectronică (FCIM).

În fotografie au pozat 2 echipe: FCIM – locul I și FTMIA – locul II. S-au alăturat și veteranii fotbalului: politehnist, precum și organizatorii Cupei „Gheorghe Mocanu”.

Studentii de azi au lucrat vara la blocul studenților de mâine

Este vorba de blocul FRT aflat în construcție în campusul „Râșcani”. Vara aceasta 15 studenți de la FRT, formând o brigadă voinică, au lucrat de zor, zi de zi, de la orele 8.00 până la 17.00, cu pauză de o oră pentru a lua masa la cantina UTM, la cele 7 etaje ale blocului, cărând sute de tone de moloz – resturi de materiale de zidărie.

Băieții au muncit foarte bine. Iar șeful brigăzii, studentul **Igor Didenco**, zicea că ei au lucrat la blocul de studii în care vor învăța deja viitorii studenți și chiar, posibil, copiii lor.

Decanul FRT, dl **Sergiu Andronic**, a subliniat cu mândrie munca din vacanță a studenților la Alma Mater și desigur a avut grijă să apară și un ban în buzunarul studentesc, veșnic într-o atare dorință.

În cele ce urmează vom da numele acestor bravi studenți, să știe opinia publică din UTM că ei sunt demni de fapte bune: **Be-**

Dl **Averian Tulgara**, inginer-șef la Serviciul Administrativ și Construcții Capitale al UTM, mai întâi, a făcut cu băieții o lecție de securitate în construcții, oferindu-le căști și mănuși pentru protecție și desigur inventar de lucru.

țisor **Serghei, Costiuc Alexandru, Polo Sergiu, Cartiră Viorel, Hadărcă Alexandru, Ceban Ghenadie, Ciuprina Vitalie, Mihailov Eugen, Constantinov Igor, Țambalistru Sergiu, Nică Vasile, Brega Dragoș, Rodni Serghei, Epihin Nicolae.**

FUA: legăturile catedrei cu firme străine

Dl **Sergiu Calos**, șeful Catedrei „Ecotehnie, Management ecologic și Inginerie a Apelor „UNESCO-Cousteau”, ne comunică informații interesante privind legăturile foarte utile pe care a reușit să le stabilească în ultimii 5 ani cu firme străine producătoare de materiale pentru conducte și conducte. Firmele „St Gobben” din Franța, „Boder” din Marea Britanie și „Haveli” și „Vilo” din Germania ș.a. Firmele acestea au interese de reclamă, iar noi obținem de la ele materialele cele mai noi, diferite mostre de pompe, conducte performante, cu care dotăm laboratoarele și putem demonstra studenților în procesul didactic. Catedra organizează diferite seminare cu multe din cele 52 de regii „Apă-Canal”, cu diferite întreprinderi de construcție a conductelor, iar firmele străine prin participarea la atare seminare își pot promova serviciile și materialele respective de

altfel foarte calitative, astfel că interesele tuturor se întrepătrund.

La catedră s-a format o sală de expoziție permanentă a materialelor și mecanismelor-aparaturilor, accesoriilor pentru sistemele de alimentare cu apă și canalizare. Firma germană „Vilo”, de exemplu, a donat catedrei o pompă modernă în valoare de 3 mii de euro. Catedra are acum posibilitatea să construiască o instalație specială pentru a instrui studenții la un nivel superior. Exemplul Catedrei „Ecotehnie, Management Ecologic și Inginerie a Apelor „UNESCO-Cousteau” de a lărgi legăturile cu firme străine pentru a obține oportunități de dotare a laboratoarelor și a obține mostre de materiale și mecanisme-accesorii de ultimă oră este demn de toată lauda și, de ce nu, luat ca un model pe linia modernizării procesului didactic la UTM.

La sindicat O frumoasă excursie de vacanță

Comitetul sindical-colaboratori în frunte cu președintele reales pentru al doilea mandat dl **Ion Pocaznoi**, conf., dr., depune eforturi permanente pentru a susține buna dispoziție a membrilor sindicatului UTM. Căci buna dispoziție zi de zi e baza bazelor pentru o activitate general-universitară.

Și cum o face? Desfășurând tot felul de acțiuni folositoare pentru colaboratorii UTM și familiile lor. Acțiuni de lămurire și apărare a drepturilor noastre. Acțiuni de distracție – organizarea concertelor cu diferite ocazii, a matineelor pentru copiii colaboratorilor etc. Acțiuni de susținere materială a celor mai constrânși de greutate. Acțiuni privind întremarea sănătății – bilete de tratament la băi, propagarea mierii de albine ca aliment excepțional pentru fortificarea organismului, perseverența traducerii în realitate condițiilor ergonomice de muncă la calculator etc.

În vacanța trecută sub conducerea dlui **Constantin Țurcanu**, președintele Comisiei pentru odihnă și cultură a Comitetului Sindical-colaboratori, a fost organizată o frumoasă excursie la Mănăstirea „Noul Neamț” de la Chițcani pe Nistru. Sindicatul a arendat un autobuz „Ikarus” și cu tot confortul 38 de persoane, în majoritate copii ai colaboratorilor, au parcurs distanța de 80 de km. Cu plăcere. Dar plăcerea cea mare a fost să vadă complexul monumental din

cărămida roșie al Mănăstirii „Noul Neamț”, cu povestirea plină de materie istorică a ghidului-monah.

Și la costul excursiei sindicatul a ajutat. Prețul de 56 de lei pentru o persoană pe jumătate a fost plătit de sindicat.

Excursanții din fotografie sunt foarte mulțumiți: dna **Olga Diordiev**, lector la FIU, cu fiicele sale **Elena** (clasa I) și **Nicoleta** (clasa IX) și **Jean Dupouy** (clasa VI), fiul dnei **Eleonora Dupouy**, conf. dr. la FTMIA.

Aprecieri pentru studenții noștri la nivel internațional

În perioada 21-27 mai 2007 echipa Universității Tehnice a Moldovei a participat la concursul internațional „Hard & Soft 2007”, organizat de Universitatea „Ștefan cel Mare”, Facultatea de Inginerie Electrică și Știința Calculatoarelor, orașul Suceava, România. La concurs au participat 14 echipe din 6 țări (România, Franța, China, Ucraina, Moldova și Serbia). Membrii echipei UTM, patru la număr, au dat dovadă de cunoștințe profunde în domeniul proiectării, implementării și programării sistemelor de calcul în bază de microcontroler și ADSP (Procesarea digitală a semnalelor analogice), ocupând astfel locul 5 și fiind menționați cu diplome și premii bănești.

În componența echipei Universității Tehnice a Moldovei au intrat următoarele persoane: căpitanul echipei – **Sergiu Carpov**, grupa FI-031, FCIM; membrii echipei – **Grigore Motruc**, grupa ILMA-035, FCIM, **Vladimir Iachimovici**, grupa TI-032, FCIM, **Alexandru Arnaut**, grupa TI-032, FCIM.

Participanții au trebuit să demonstreze cunoștințe atât în domeniul **software**, cât și în domeniul **hardware**.

Pe lângă faptul că au participat la un astfel de concurs, studenții au acumulat noi cunoștințe, au efectuat un schimb de idei cu reprezentanții altor universități. Studenților le-a fost pusă la dispoziție toată tehnica necesară pentru a demonstra de ce sunt capabili. Și dacă la început speranțele nu erau atât de mari, spre finele concursului echipa noastră își dădea seama că norocul neapărat îi va surâde. Și, într-adevăr, așa și s-a întâmplat, Universitatea Tehnică plasându-se pe locul 5 din 14 posibile. Este meritul celor care au depus eforturi maxime pentru a arăta că suntem și noi capabili, dar e și meritul tuturor profesorilor care i-au învățat lucruri utile.

Victor ABABIL,
conf. univ., dr., prodecan FCIM,
antrenor al echipei

Mita: un fapt rușinos

Studentul nerușinat, leneș, amăgitor

În cazul dat studentul nerușinat, lipsit de scrupule, neobrăzat, neconștiincios, dezonorat este (a fost) **Alexandru Plămădeală** de la Facultatea de Inginerie și Management în Mecanică (FIMM), ajuns în anul III universitar, secția zi, specialitatea „Transportul Auro”. Băiatul a încercat să dea mită profesorului care urma să-l examineze. El a fixat fără rușine bancnota pe o foaie crestată, astfel ca să se țină, și a pus foaia dată pe masa profesorului. Acesta, într-o consternare nemaipomenită, i-a răspuns că studentul e nerușinat și desigur a dus „exponatul” – foaia crestată cu bancnota – mită la decanul, dl V. Cartoceanu.

Mai departe cazul a ajuns, cum se și cuvenea, la rectorat, astfel ca în rezultat să se emită un ordin de exmatriculare „pentru tentativa de mituire de către studentul **Alexandru Plămădeală**, anul III, FIMM”.

Final trist pentru părinții studentului acesta, doar ei nutreau nădejdea că iată-iață feciorul lor va finisa studiile, **va fi inginer**. Dar **inginer**, trebuie să amintim, înseamnă nu doar „**cunoștințe tehnice**”, ci și **conștiință cetățenească** înaltă.

„Codul de onoare al studentului UTM” afișat în toate blocurile de studii sigur că a fost scris și pentru studentul **Alexandru Plămădeală**, ba chiar a fost semnat de fiecare student, inclusiv de studentul **Plămădeală**. Cum vine, dragă domnule student? Dumneata semnezi „Codul de onoare” doar așa, de ochii lumii, dar ai în gând altceva: să calci în picioare ce ai semnat, dacă asta va conveni la un moment dat unor porniri egoiste ale tale? Nu, dragă domnule student Plămădeală, ulciorul nu merge de multe ori la fântână. Odată și odată se sparge.

Iată că s-a spart!
Cine umblă cu tertipuri în loc să învețe... ca el o va păți!

Din fericire, atmosfera etico-morală la FIMM, la alte facultăți este bună. Dovadă e că asemenea **tentative** nu merg. Universitatea exmatriculează, își curăță rândurile. Astfel ea caută să fie mereu moral-curată.

Dragi studenți! Cazul „**Alexandru Plămădeală**” să ne amintească mereu că munca cinstită – învățătura este cea mai durabilă oază a vieții profesionale, a vieții în general.

Editor – **Universitatea Tehnică a Moldovei.**

Materiale puteți expedia la redacție și prin poșta electronică pe adresa: **mesager@adm.utm.md**

Pregătirea materialelor:

Marina ROMANCIUC – corespondent, Dorian SARANCIUC – fotograf.

Design: **Viorica OSTAȘ-TOFAN**

Înregistrare la Ministerul Justiției al RM cu nr. 42 din 16.02.1998

Tiparul: Editura „PRAG-3”

Comanda: **876**

Tiraj: 2200